

Oponentský posudek k bakalářské práci Tělesnost je Boží dar

PSP ETF UK, září 2019

Autor: Mgr. Jiří Kubeš, DiS.
Vedoucí práce: Mgr. Michal Pařízek
Počet stran: 42

Bakalářská práce Jiřího Kubeše si klade za cíl „poukázat na důležitost těla a tělesnosti v křesťanském myšlení a životě“ (s. 7). Autor chce v práci prozkoumat potenciál důrazu na tělo v biblické a další teologické tradici, a tím se vymezit proti příliš častému opomíjení těla v běžném křesťanském životě. Vymezení zkoumaného problému v úvodu práce je slibné, třebaže by prospělo, kdyby už cíl byl přesněji zaměřen, ať už tematicky nebo podle klíčových teologů, ze kterých hodlá čerpat.

Práce je rozčleněna do tří kapitol, z nichž každá vnáší do úvah o těle nový aspekt: základní antropologie, dar, církev. Proti struktuře práce nelze v zásadě nic namítat.

Některé věcné připomínky: V první kapitole se „bez přípravy“ objevuje slovo spiritualita, aniž by bylo jasné, jak ji autor chápe (s. 9). Je položena do protikladu k tělesnosti, zatímco výše se do protikladu k tělu dostala duše. Ztotožnění Ireneje z Lyonu s Antiochijskou školou je problematické, stejně jako pohanského filosofa Plotina se školou Alexandrijskou (s. 10-11). Poznámka 23 o apofatické a katafatické cestě není přesná. Řeč o svátostném rozměru těla je správná, ale bylo by potřeba upřesnit, jakou skutečnost tělo svátostně prostředkuje. Oceňuji nicméně pasáže využívající dílo Oliviera Clémenta. Zdá se, že vztah mezi tělem člověka a tělem jako církvi, což je téma třetí kapitoly, není vyjasněn. Pokud autor píše, že Ježíš často mluví o církvi jako svém těle a své snoubence, měl by to doložit (s. 27).

Nejsem si jistý, že závěr práce jasně dokládá, co nového autor díky studiu tématu zjistil a kam se v poznání posunul. Že tělo člověka jako stvořené pochází od Boha, zaznívá už v úvodu. K tomuto dojmu snad přispívá vysoce abstraktní styl textu, a to přesto, že se věnuje velmi konkrétním skutečnostem, jako jsou tělo, chudoba či církev.

Práce působí úhledně a není v ní mnoho gramatických a jiných formálních chyb. Narazil jsem na drobné odlišnosti v české a anglické anotaci (duše x spirit, svátostnost x sacrament). Z formulace poděkování se zdá, že práci psal Michal Pařízek. Při citování z Katechismu kat. církve je běžné uvádět číslo článku, nikoli stránku. Na s. 17 má být v citaci „subsistuje“, nikoli „substituuje“. V pozn. 91 a 92 je zkomolené jméno Ignáce z Loyoly a na s. 24 je rovnou nahrazeno Irenejem. Na s. 37 má být zřejmě „čtenář“, nikoli „divák“. Webová stránka v odkazu 51 a násl. není dostupná. Při citacích ze sborníku je třeba jít k příslušné kapitole, nejen odkázat na celý sborník (např. pozn. 11 a 74). V uvádění bibliografických údajů jsou nedůslednosti, stejně tak v typografických pravidlech.

Přes uvedené výhrady je třeba ocenit, že autor předložil pojednání k důležitému tématu, které je založené na práci se zdroji. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení C (dobře).

Při obhajobě by autor mohl pohovořit o tom, jakou skutečnost tělo jako svátostné prostředkuje.

Petr Jandajsek, Th.D.
27. srpna 2019